

Bruxelles, 11. svibnja 2026.
(OR. en)

8313/26
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2025/0550 (COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Vijeće

Predmet: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818
– *djelomičan opći pristup*
– *izjava Republike Bugarske*

Republika Bugarska zatražila je da se izjava u nastavku unese u zapisnik Vijeća.

Izjava Republike Bugarske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818

Republika Bugarska u potpunosti podupire nastavak potpore kulturnom sektoru putem zasebnog programa u sljedećem VFO-u i očuvanje glavnih potprograma, ciljeva i djelovanja programa Kreativna Europa („Kultura” i „MEDIA”), zajedno s programom „Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti”, u okviru programa AgoraEU koji će ga naslijediti. Tim bi se programom moglo odgovoriti na sve veće izazove s kojima se suočavaju Unija i njezini građani te istodobno pružiti potrebnu potporu navedenim sektorima kako bi nastavili funkcionirati i razvijati se u vremenima geopolitičkih i tehnoloških promjena.

Snažno podupiremo ciljeve programa u pogledu zaštite, očuvanja, razvoja i promicanja kulturne i jezične raznolikosti i baštine, povećanja konkurentnosti kulturnih i kreativnih sektora, uključujući medije i audiovizualni sektor, čime se doprinosi ravnopravnijim uvjetima, te u pogledu zaštite i jačanja umjetničke slobode i slobode medija te zaštite i promicanja ravnopravnosti, aktivnog građanstva, prava i vrijednosti, koji su utvrđeni u Ugovorima i Povelji.

Republika Bugarska pridaje veliku važnost i čvrsto je predana promicanju i zaštiti temeljnih prava, čiji je važan dio ravnopravnost žena i muškaraca. Posvećeni smo načelima i vrijednostima Europske unije sadržanima u Ugovorima i ostat ćemo im posvećeni i nadalje.

Naša zemlja snažno podupire Unijin rad na borbi protiv svih oblika diskriminacije, kako je utvrđeno u Ugovorima i Povelji, te aktivno sudjeluje u sprečavanju i borbi protiv svih oblika nasilja, kao i u pružanju zaštite i potpore žrtvama.

Pozdravljamo relevantne ciljeve i djelovanja programa usmjerene na borbu protiv svih oblika diskriminacije, promicanje temeljnih prava, ravnopravnosti i prava građana Unije kako su utvrđeni u Ugovorima i Povelji, kao i na sprečavanje i suzbijanje nasilja i pružanje potpore žrtvama.

Nažalost, **Republika Bugarska ne može poduprijeti donošenje djelomičnog općeg pristupa u vezi s navedenom uredbom** jer trenutačan tekst sadržava pojmove kao što je „rodni identitet”, za koje se smatra da nisu u skladu s glavnim načelima bugarskog Ustava i binarnim razumijevanjem pojma „spol” („пол”). Bugarski Ustavni sud 2018. donio je odluku u kojoj se navodi da se Konvencijom Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji („Istanbulska konvencija”) promiču pravni pojmovi kojima se pravi razlika između „spola” kao biološke kategorije (žene i muškarci) i „roda” kao društvenog konstrukta. Ustavni sud 2021. donio je još jednu odluku kojom se pojašnjava da se pojam „spol” koji se upotrebljava u Ustavu može razmatrati isključivo u smislu njegove biološke određenosti. Bugarski ustavni i pravni poredak odlučno odbacuje pojam „roda” kao fluidnog društvenog konstrukta i ne priznaje „rodni identitet” kao pravno valjanu kategoriju.

Tijekom pregovora naša je zemlja dosljedno i konstruktivno tražila da se terminologija uskladi s općepriznatim značajkama ili da se formulira na način kojim se poštuju različiti ustavni okviri svih država članica. Prema članku 4. stavku 2. UEU-a Unija je obvezna poštovati jednakost država članica pred Ugovorima, kao i njihove nacionalne identitete, koji su neodvojivo povezani s njihovim temeljnim političkim i ustavnim strukturama.

Budući da su u konačnom tekstu djelomičnog općeg pristupa zadržani pojmovi koji su u izričitoj suprotnosti s obvezujućom sudskom praksom bugarskog Ustavnog suda, Bugarska mu se u skladu s Ustavom mora usprotiviti.

Republika Bugarska ponavlja da činjenica da ona ne podupire djelomičan opći pristup ne znači da istodobno odbacuje šire ciljeve navedene uredbe koji se odnose na izgradnju društva bez diskriminacije, već da to čini nužnu obranu njezina nacionalnog ustavnog identiteta.

Nadalje, Republika Bugarska navodi da, u slučaju da navedena uredba bude donesena u Vijeću u sadašnjem obliku, ona time nije obvezana priznati ili integrirati u svoj nacionalni pravni poredak bilo koji od pojmova, među ostalim „rodni identitet”, kojima se pravi razlika između „spola” kao biološke kategorije (žene i muškarci) i „roda” kao društvenog konstrukta te da će pojmove upotrijebljene u Prijedlogu uredbe tumačiti kao da obuhvaćaju samo ženski i muški spol u njihovu biološkom smislu.